

Advies van de algemene bezwaarschriftencommissie betreffende het bezwaarschrift van mr. J. Keur van Dirkzwager, legal & tax, ingediend namens de Stichting Westervoortsedijk, tegen het besluit van de raad van de gemeente Arnhem van 21 juli 2020 om de opheffing van de geheimhouding op de reserveringsovereenkomst inzake de bouw van een moskee op het terrein Fluvium-Zuid af te wijzen (zaaknummer 601092).

Voorgeschiedenis

Het college heeft op 16 juni 2020 een besluit genomen om de ontwikkeling van een moskee op het terrein Fluvium Zuid (Kavel A gelegen aan de Westervoortsedijk) voor te bereiden door middel van het opstellen van een reserveringsovereenkomst met de Stichting Nederlandse Moskeeën bouwen en Ondersteunings Gemeenschap (NMOG). In de reserveringsovereenkomst zijn afspraken vastgelegd over de aankoop van de kavel.

De Stichting Westervoortsedijk (verder: de stichting) heeft op 19 oktober 2020 een verzoek op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) bij het college ingediend. Het verzoek betreft alle documenten die betrekking hebben op het gehele bestuurlijke proces dat heeft geresulteerd in het collegebesluit van 16 juni 2020.

De reserveringsovereenkomst is op 21 januari 2021 met de stichting NMOG ondertekend.

Op 26 maart 2021 is de (concept-)reserveringsovereenkomst onder het weglakken van de financiële en economische gegevens in het kader van de Wob aan bezwaarde verstrekt.

De overeenkomst is op 12 mei 2021 door het college aan de raad verstrekt. Daarbij heeft het college op grond van artikel 25 Gemeentewet een geheimhouding ten aanzien van die reserverings-overeenkomst opgelegd. De raad heeft die geheimhouding op 21 mei 2021 ook bekrachtigd.

De raad heeft bij besluit van 21 juli 2021 het verzoek van een raadslid om de geheimhouding van de reserveringsovereenkomst moskee Fluvium-Zuid op te heffen afgewezen.

Tegen dit besluit is door gemachtigde namens de stichting bezwaar gemaakt.

Het bezwaar

Voor het bezwaar wordt verwezen naar het bezwaarschrift van 27 augustus 2021 en aangevuld op 20 september 2021. Dit maakt deel uit van dit advies en is hier ingelast.

Het verweer

Voor het verweer wordt verwezen naar het verweerschrift van 14 december 2021. Het verweer maakt deel uit van dit advies. Het is hier ingelast met inachtneming van de hieronder vermelde overwegingen.

De procedure

Het bezwaarschrift is behandeld in de hoorzitting van de algemene bezwaarschriftencommissie van 1 februari 2022. De zitting heeft via videobellen plaatsgevonden in verband met de maatregelen omtrent Covid-19. Van de zitting is een geluidsopname gemaakt.

Ter zitting zijn verschenen:

- mr. B. Joosten, namens de raad en mw. M. de Bont als toehoorder;

Gemachtigde heeft namens bezwaarde laten weten af te zien van het recht om gehoord te worden omdat een en ander reeds uitvoerig in de bezwaarschriften is toegelicht.

De overwegingen van de commissie

Het wettelijke kader is opgenomen in de bijlage bij dit advies.

Op basis van de stukken en het verhandelde ter zitting overweegt de commissie als volgt.

Volgens vaste rechtspraak dient een verzoek om openbaring van documenten waarvan geheimhouding is opgelegd, altijd tevens te worden opgevat als een verzoek om opheffing van die geheimhouding (zie Afdeling bestuursrechtspraak 23 november 2016, ECLI:NL:RVS:2016:3140, r.o. 3.3 en Afdeling bestuursrechtspraak 2 december 2018, ECLI:RVS:2018:3991).

Het college heeft de reserveringsovereenkomst op 26 maart 2021, onder het weglakken van de financieel-economische gegevens, openbaar gemaakt. Hoewel de geheimhouding in principe alleen de raadsleden bindt, heeft de raad bij de afwijzing van het opheffen van de geheimhouding onvoldoende onderkend dat het stuk deels – behoudens de financieel-economische gegevens – al tot het publieke domein behoorde. In aanmerking genomen dat de vertegenwoordiger namens de raad in het verweer en ter zitting ook heeft betoogd dat het de intentie van de raad is geweest om de geheimhouding alleen ten aanzien van de financieel-economische gegevens te bekrachtigen en in stand te laten treft het bezwaar dat de raad ten onrechte de geheimhouding ten aanzien van het hele stuk in stand laat doel. Het besluit dient dan ook in zoverre herroepen te worden.

Ten aanzien van het bezwaar dat onvoldoende is gemotiveerd dat de financieel-economische gegevens zijn weggelakt overweegt de commissie als volgt. In de (concept-)reserveringsovereenkomst zijn de financieel-economische gegevens (bv. koopsom e.d.) met een beroep op artikel 10, tweede lid onder b Wob afgeschermd. In bezwaar is gesteld dat het er met name ook om gaat de kosten van het openbaar bestuur in deze op tafel te krijgen en of er sprake is van een marktconforme prijs. De vertegenwoordiger heeft ter zitting verduidelijkt dat dit aspect niet alleen de kosten betreft, maar dat dit ook de toekomstige positie van de gemeente nadelig kan beïnvloeden als deze deal onverhoopt niet door zou gaan en het grondstuk weer vrij zou komen. Met het openbaar maken van deze gegevens zou dit de onderhandelingspositie van de gemeente dan aanzienlijk kunnen benadelen. Naar het oordeel van de commissie mag aan dit belang van de gemeente meer gewicht toegekend worden dan aan het belang van de openbaarheid van deze gegevens. De commissie acht dit een legitieme reden om deze gegevens met een beroep op artikel 10, tweede lid onder b Wob af te schermen.

Gelet op het hiervoor overwogene acht de commissie het bezwaar gegrond. Het bestreden besluit dient in zoverre herroepen te worden dat de geheimhouding alleen ten aanzien van de weggelakte financieel-economische gegevens in stand blijft en voor het overige wordt opgeheven.

Proceskosten

Nu het bezwaar gegrond is en het bestreden besluit (deels) wordt herroepen komt bezwaarde een proceskostenvergoeding toe. Die beperkt zich tot 1 punt vanwege het opstellen van het bezwaarschrift. Voor de zitting komt bezwaarde geen punt toe.

Het advies van de commissie

De commissie adviseert het bezwaar van de Stichting Westervoortsedijk tegen het besluit van de raad van 21 juli 2020 gegrond te verklaren en het bestreden besluit in zoverre te herroepen dat de geheimhouding alleen ten aanzien van de weggelakte financieel-economische gegevens in stand blijft en voor het overige wordt opgeheven onder vergoeding van de proceskosten voor het opstellen van het bezwaarschrift (1 punt).

Dit advies is vastgesteld door mr. M.C. Arnoldus, voorzitter, mr. R.A. Oosterveer en mr. J.M.N. Packbier, leden, met ondersteuning van de secretaris mr. L.M.P. Servais,

20 april 2022

de secretaris,

de voorzitter,

mr. L.M.P. Servais

mr. M.C. Arnoldus

BIJLAGE: Wettelijk Kader

Gemeentewet

Artikel 25

1. De raad kan op grond van een belang, genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur, omtrent het in een besloten vergadering behandelde en omtrent de inhoud van de stukken die aan de raad worden overgelegd, geheimhouding opleggen. Geheimhouding omtrent het in een besloten vergadering behandelde wordt tijdens die vergadering opgelegd. De geheimhouding wordt door hen die bij de behandeling aanwezig waren en allen die van het behandelde of de stukken kennis dragen, in acht genomen totdat de raad haar opheft.
2. Op grond van een belang, genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur, kan de geheimhouding eveneens worden opgelegd door het college, de burgemeester en een commissie, ieder ten aanzien van de stukken die zij aan de raad of aan leden van de raad overleggen. Daarvan wordt op de stukken melding gemaakt.
3. De krachtens het tweede lid opgelegde verplichting tot geheimhouding met betrekking tot aan de raad overgelegde stukken vervalt, indien de oplegging niet door de raad in zijn eerstvolgende vergadering die blijkens de presentielijst door meer dan de helft van het aantal zitting hebbende leden is bezocht, wordt bekrachtigd.
4. De krachtens het tweede lid opgelegde verplichting tot geheimhouding met betrekking tot aan leden van de raad overgelegde stukken wordt in acht genomen totdat het orgaan dat de verplichting heeft opgelegd, dan wel, indien het stuk waaromtrent geheimhouding is opgelegd aan de raad is voorgelegd, totdat de raad haar opheft. De raad kan deze beslissing alleen nemen in een vergadering die blijkens de presentielijst door meer dan de helft van het aantal zitting hebbende leden is bezocht.

Wet openbaarheid van bestuur (Wob)

Artikel 10, tweede lid

Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:

- a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
- b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
- c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
- d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
- e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
- f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;